

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

TRGOVAČKI SUD
U ZAGREBU
PRIMLJENO
27-09-2019
poštom ☒ neposredno ☐
u ☐ primj. ☐ priloga
pristojba ☐

Poslovni broj: 67 PŽ-6183/2016-4

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ivice Omazića, predsjednika vijeća, Davora Pustijanca, suca izvjestitelja i Tatjane Kujundžić Novak, člana vijeća, u pravnoj stvari 1. tužitelja DESTILERIJA d.o.o. u stečaju, OIB 02267491884, Zlatar Bistrica, Kolodvorska 4a i 2. tužitelja NOVABELA GRUPA d.o.o., OIB 83565636972, Zagreb, Augusta Šenoa 3, protiv 1. tuženika EUROPAPRESS HOLDING d.o.o., OIB 79517545745, Zagreb, Koranska 2, kojeg zastupa punomoćnica Dora Hanžeković, odvjetnica u Odvjetničkom društvu Hanžeković & partneri d.o.o. Zagreb, Radnička cesta 22 i 2. tuženika RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d., OIB 53056966535, Zagreb, Petrinjska 59, kojeg zastupa punomoćnik Josip Grošeta, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Glamuzina & Grošeta d.o.o., Zagreb, Krajiška 27, radi pobijanja pravnih radnji i isplate, odlučujući o žalbi prvo i drugotužitelja protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-4879/2012 od 13. studenog 2013., u sjednici vijeća održanoj 11. rujna 2019.

riješio je

P-1916 / 2019

Ukida se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-4879/2012 od 13. studenog 2013. i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-4879/2012 od 13. studenog 2013. odbijen je tužbeni zahtjev za utvrđenje da je bez pravnog učinka pravna radnja otplate kredita po Ugovoru o kreditu broj 09011020267 sklopljenog 29. srpnja 2009. između drugotuženika kao kreditora te prvotuženika kao korisnika kredita u odnosu na drugotužitelja za tražbine prema prvotuženiku utužene u postupku poslovni broj P-633/2012 Trgovačkog suda u Zagrebu u iznosu od 7.933.291,24 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 24. srpnja 2009., zatim zahtjev kojim se nalaže drugotuženiku svaki iznos otplate kredita po ugovoru o kreditu broj 09011020267 zaključenog 29. srpnja 2009. do svote 7.933.291,24 kn uvećanu za zakonsku zateznu kamatu od 24. srpnja 2009. plati za korist drugotužitelja, zahtjev za utvrđenje da je bez pravnog učinka pravna radnja otplate kredita po Ugovoru o kreditu broj 09011020267 sklopljenog dana 29. srpnja 2009. između drugotuženika kao kreditora te prvotuženika kao korisnika kredita u odnosu na drugotužitelja za tražbine utužene u postupku poslovni broj P-9017/2010 Trgovačkog suda u Zagrebu u iznosu od 3.000.000,00 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 24. srpnja 2009. te zahtjev da se naloži drugotuženiku svaki iznos otplate kredita do svote 3.000.000,00 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 24. srpnja 2009. uplati za korist prvotužitelja (točka I. izreke), a

tužiteljima je naloženo da solidarno naknade tuženicima trošak parničnog postupka i to prvotuženiku u iznosu od 164.175,00 kn i drugotuženiku u iznosu od 164.175,00 kn (točka II. izreke).

Protiv ove presude žalbu su podnijeli prvo i drugotužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlažu da ovaj sud ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Žalba je osnovana.

Ispitavši pobijanu presudu na temelju članka 365. stavaka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 148/11-pročišćeni tekst i 25/13) u granicama razloga navedenih u žalbi i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. tog Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da pobijana presuda ne sadrži valjane razloge čime je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja za pobijanje dužnikovih pravnih radnji. Tužitelji u tužbi i tijekom postupka ističu da imaju tražbinu prema prvotuženiku u iznosu od 31.733.164,93 kn i 7.933.291,24 kn i da se o tim tražbinama vode parnice. Osim toga ističu kako su tuženici zaključili ugovor o kreditu od 29. srpnja 2009. na iznos od 4.000.000,00 EUR, a budući da je prvotuženik u zadanim rokovima vratio kredit drugotuženiku, prema tvrdnjama tužitelja neće biti u mogućnosti platiti tražbine tužiteljima. Također, tužitelji ističu da je prvotuženik prezadužen i ima nezadovoljavajuću financijsku konstrukciju te podnose tužbu kojom zahtijevaju poništenje pravne radnje prvotuženika koja se sastoji od otplate kredita.

U obrazloženju pobijane presude prvostupanjski sud je utvrdio da tužitelji svoj vjerovnički status prema prvotuženiku ne dokazuju dospjelim tražbinama, nego utuženim (spornim) tražbinama, pa je ocijenio kako nije ispunjena ta pretpostavka pobijanja. Osim toga utvrđeno je da je ugovor o kreditu kojim je preuzeta obveza prvotuženika na otplatu zaključen 2009. godine, a drugotuženik kao treća osoba nije mogao znati za raspolaganja prvotuženika, jer je tek 2010. obaviješten od strane tužitelja o njihovim navodnim tražbinama. Također, prvostupanjski sud smatra da zaključenje ugovora o kreditu nije pravna radnja kojom dužnik svoju imovinu otuđuje i zbog toga nije poduzeta na štetu vjerovnika, te da je kredit vraćan u obrocima od 2009. godine sve do prosinca 2011., pa je tužba podnesena 17. prosinca 2012. podnesena izvan zakonskog roka od jedne godine.

Tužitelji u žalbi u bitnome navode kako je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo kad je utvrdio da tužitelji svoj vjerovnički status ne dokazuju dospjelim tražbinama, nego utuženim, dakle spornim, tražbinama, te ističu da su tijekom postupka predložiti izvođenje dokaznog postupka kojim dokazuju postojanje svojih tražbina, odnosno, prekid postupka ako sud ne bi sam utvrđivao tražbine tužitelja, ali o razlozima odbijanja prijedloga prvostupanjski sud nije dao nikakvo obrazloženje. Tužitelji navode i da je iz stanja

isprava nejasno koliko i kada je prvotuženik otplatio kredit, pa da je s tim u vezi tužba nepravovremena. Ističu i da su predložili pribavu ugovora o kreditu i dodatka, kao i financijsko knjigovodstveno vještačenje na okolnost vremena povrata predmetnog kredita te da iz spisa poslovni broj Z-40289/09 Općinskog građanskog suda u Zagrebu proizlazi da je Sporazumom o osiguranju stjecanjem založnog prava predviđeno da tražbina po osnovi glavnice kredita dospijeva na naplatu u devet obroka, a preostali iznos glavnice u iznosu od EUR 4.000.000,00 dospijeva na plaćanje 5. siječnja 2012.

Odredbom članka 66. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08 i 78/15) propisano je da svaki vjerovnik čija je tražbina dospjela za isplatu, i bez obzira kad je nastala može pobijati pravnu radnju svog dužnika koja je poduzeta na štetu vjerovnika.

Osnovano žalitelji ističu kako je tražbina dospjela za isplatu od trenutka kad je vjerovnik ovlašten zahtijevati njezinu isplatu, znači kad je nastupio rok za ispunjenje dužnikove obveze, odnosno kad je dužnik došao u zakašnjenje. Ako se radi o zahtjevu za naknadu štete obveza naknade štete smatra se dospjelom od trenutka nastanka štete (članak 1086. Zakona o obveznim odnosima). Za pobijanje dužnikovih pravnih radnji Zakon o obveznim odnosima ne zahtijeva vođenje postupka prisilne naplate vjerovnikove tražbine kao preduvjet pobijanja. Dakle, vjerovnikova tražbina za potrebe pobijanja ne treba biti ovršna, dovoljno je da je dospjela te za podnošenje tužbe u smislu članka 66. Zakona o obveznim odnosima nije uvjet da je potraživanje utvrđeno pravomoćnom presudom, nego da je potraživanje dospjelo. Budući da je prvostupanjski sud ocijenio kako tražbina žalitelja nije dospjela samo na temelju činjenice da se o tražbinama vode sudski sporovi, pobijana odluka ne sadrži valjano obrazloženje. Imaju li žalitelji ili nemaju dospjelu tražbinu prvostupanjski sud je trebao ili sam utvrditi i za to dati valjane razloge ili prekinuti postupak dok se o postojanju tražbine ne odluči u pokrenutim sudskom postupcima (članak 213. stavak 1. točka 1. Zakona o parničnom postupku) što pravilno ističu žalitelji u svojoj žalbi.

Također, prvostupanjski sud je utvrdio da su žalitelji kredit vraćali u obrocima, pa je tužba podnesena u prosincu 2012. godine podnesena nakon proteka zakonskog roka od godine dana. Međutim, ni za to utvrđenje pobijana presuda ne sadrži valjane razloge, budući da su odbijeni dokazni prijedlozi tužitelja predloženi radi utvrđenja vremena kad su poduzete radnje otplate kredita koje su predmet pobijanja, dok iz Sporazuma o osiguranju stjecanjem založnog prva na nekretninama (str. 7. spisa) proizlazi da tražbina prvotuženika u preostalom iznosu glavnice od 4.000.000,00 EUR dospijeva na plaćanje 5. siječnja 2012. Stoga je ostalo nejasno na temelju čega je prvostupanjski sud zaključio kada je otplata kredita obavljena i zaključio da je tužba podnesena nakon proteka zakonskog roka. Valjanih razloga nema ni za ocjenu kako je ugovor o kreditu između stranaka zaključen 2009. godine, pa drugotuženik nije mogao znati za raspolaganja prvotuženika o kojima su ga tužitelji obavijestili te 2010. godine. Naime, predmet pobijanja u ovom sporu nije ugovor o kreditu, nego pravna radnja otplate kredita.

Slijedom iznesenog, budući da pobijana presuda ne sadrži valjane razloge o odlučnim činjenicama, njenu pravilnost i zakonitost nije moguće ispitati čime je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku.

U ponovljenom postupku prvostupanjski sud će prvenstveno odlučiti hoće li sam ispitati postoji li dospjela novčana tražbina tužitelja ili će prekinuti postupak do pravomoćnog dovršetka parnica u kojima je to predmet tužbenog zahtjeva, a ako bi, eventualno, utvrdio da tražbina tužitelja postoji, ispitati će i ostale pretpostavke za pobijanje pravnih radnji dužnika i za sve to dati jasne i valjane razloge.

Zagreb, 11. rujna 2019.

Predsjednik vijeća
Ivica Omazić, v. r.

Za točnost otpravka – ovlašteni službenik
Brankica Curman

U. Z. B. Omazić